

Buller och bostadsbyggande

8 november 2013
Bullernätverket Stockholm

Anders Lillienau

Regeringens utredare
Bullersamordningsutredningen

Varför en utredning?

- **Stor inflyttning till städer**
- **Gällande lagar inte tillräckligt samordnade**
- **Konflikt med verksamhetsutövares intressen**
- **Ett av hindren för bostadsbyggandet**
- **Syftet: Underlätta bostadsbyggandet**
- **Buller från väg- och spårtrafik, flygbuller, industribuller**

Slutsatser om gällande regler

- Byggregler och miljöregler är inte samordnade
- Nya bostäder vid väg, järnväg eller hamn kan få negativa konsekvenser för verksamheterna
- Trots att buller är vanligaste störningen finns få författningsregler
- Betydande osäkerhet vid planering
- Försvårar bostadsbyggandet - små lägenheter

Otydliga regler

- Hur mycket får det bullra vid fasad mot gata?
- Vid ljuddämpad sida?
- Vad gäller för uteplatser?
- Enkelsidiga lägenheter mot bullrig gata?
- Öppet fönster?
- Bullerplank? Rimlig kostnad? Vem uppför?

Kan man inte bygga där det är tyst?

- Redan byggt där det är tyst (markbrist)
- Protester - rör inte våra grönområden och idrottsplatser!
- Obebyggda tysta miljöer ofta utan god kollektivtrafik, service m.m.

Vem vill bo där det bullrar?

- **Sverige är starkt urbaniserande**
- **Stadslivet är attraktivt för många**
- **Det finns arbete i städer**
- **Att bo centralt sparar tid – vi har bråttom till arbetet, daghemmet och matbutiken**
- **Praktiskt att bo nära väg, järnväg, tunnelbana eller busstation**

Framtidens boende?

PBL och miljöbalken

- **PLAN- OCH BYGGLAGEN**
- Detaljplaner och bygglov för bostäder
- *Exploateringsintresset*, lämplighet
- **MILJÖBALKEN**
- Tillsyn över bostäder efter klagomål
- Allmänna hänsynsregler, försiktighetsprincipen
- Skyddsåtgärder kan krävas av verksamhetsutövare
- Bullervillkor i tillstånd för verksamheter
- *Skyddsintresset*, kravregler

Gällande regler

- **Grundläggande regler om skydd mot buller i lag och föreskrifter**
- **Regeringens bedömning av riktvärden för trafikbuller i en proposition från 1997**
- **Direktiv 2002/49/EG om bedömning och hantering av omgivningsbuller**
- **Kartläggning ekvivalent nivå 55 dBA vart femte år**

Riktvärde = värde som ska eftersträvas

Riktvärden trafikbuller

- **INOMHUS**
- **30 dBA ekvivalent ljudnivå**
- **45 dBA maximal ljudnivå natt kl. 22-06**
- **UTOMHUS**
- **55 dBA ekvivalent ljudnivå**
- **70 dBA maximal ljudnivå**

Centrala myndigheters vägledning

- **Boverkets allmänna råd 2008:1 Buller i planeringen (buller från väg- och spårtrafik)**
- **Boverkets allmänna råd 2009:1 Flygbuller i planeringen**
- **Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus (SOSFS 2005:6)**
- **Naturvårdsverkets allmänna råd om externt industribuller**

Sammanfattning förslag

- **Kopplingar mellan PBL och miljöbalken**
- **Bedömning av bostadsmiljön enligt PBL ska godtas vid efterföljande tillsyn enligt miljöbalken**
- **Riktvärden för buller införs i regeringsförordningar**
- **Statliga regler, kommunala regler behövs inte längre**
- **Samma bullerregler ska gälla vid bostadsbyggande och miljöprövning**

Sammanfattning förslag

- Inga undantag från riktvärden inomhus
- Undantag möjliga för väg- och spårbuller och industribuller utomhus (inte flygbuller)
- Generösa undantag från riktvärden möjliga om bostäderna ger skydd mot buller
- Ny möjlighet att bygga bostäder nära hamnar, industrier:

detaljplan – ev. villkorsändring – bygglov

Buller avskärmas

Undantag hamnar, industrier

- **Nya bostäder nära hamn gör att bullervillkor kan överskridas (t.ex. 50 dBA dag vid fasad)**
- **Villkor är straffsanktionerade**
- **Ändring av bullervillkor kan behövas**
- **God bullerisolering, ljuddämpad sida, bostadsrum mot ljuddämpad sida**
- **Kan begränsa bostadsbyggande: andra störningar, ljudets karaktär**

Bullernivåer trafik inomhus

- **30 dBA ekvivalent ljudnivå**
- **45 dBA maximal ljudnivå natt**
 - Väg och spårtrafik: får överskridas högst 5 dBA fem gånger (trafikårsmedelnatt)
 - Flyg: får överskridas tre gånger per natt (årsmedelvärde)
- **Stängda fönster**

Bullernivåer trafik utomhus

- **55 dBA ekvivalent ljudnivå**
- **70 dBA maximal ljudnivå**
- **Väg- och spårtrafik**
 - får överskridas högst 10 dBA fem gånger per maxtimme trafikårsmedeldag
- **Flyg**
 - får överskridas högst 16 gånger dag/kväll kl. 06-22
 - får överskridas högst 3 gånger natt kl. 22-06

Undantag för väg- och spårtrafik

- **Krav på god bullerisolering**
- **Ljuddämpad sida**
- **Upp till 65 dBA ekvivalent ljudnivå kan godtas**
- **Över 65 dBA: särskilda skäl, extra isolering**
- **Enkelsidiga lägenheter mot sida med buller över 65 dBA får inte byggas**
- ***En uteplats ska kunna uppfylla 55 dBA***

Industribuller

- **50 dBA ekvivalent ljudnivå dag**
- **45 dBA ekvivalent ljudnivå kväll/helg**
- **40 dBA ekvivalent ljudnivå natt**

- **Undantag möjligt om 10 dBA högre ljudnivå**
- **Om 15 dBA högre ljudnivå: särskilda skäl, extra isolering**

Godtagbar bostadsmiljö?

Skäl för generösa undantag

- **God kunskap finns om hur bostäder ska byggas i bullerutsatta miljöer**
- **Dagens byggteknik gör att det är tyst inomhus**
- **Senare års erfarenheter från Stockholmsområdet är goda**
- **Kunskapsunderlag om hälsorisker beaktas**

Blir det fler bostäder?

- **Kommunerna ansvarar för planering**
- **Effektivare och något kortare byggprocess**
- **Fler bostäder kan byggas nära väg, järnväg, t-bana**
- **Fler bostäder kan byggas nära hamnar, industrier**
- **Tydliga regler för flyg**
- **Fler student- och ungdomslägenheter kan byggas**

Till sist

- **Remiss**
- **Proposition till riksdagen behövs**
- **Ikraftträdande tidigast sommaren 2014**
- **SOU 2013:57 huvudbetänkande, lagförslag**
- **SOU 2013:67 flygbuller, samlade förordningsförslag**

Tack!